

Linda Andersson
Landenheten
Tel: 010-223 63 68

Förvaltningsrätten i Luleå

Yttrande angående skyddsjakt efter varg

Bakgrund

Länsstyrelsen fattade den 9 oktober beslut (218-8533-2020) om skyddsjakt efter en varg i ett område i västra delen av länet. Beslutet grundas på att det sedan den 21 juli har inträffat nio angrepp på får orsakade av varg. Det senaste angreppet inträffade i början av vecka 41 och besiktigades den 8 oktober.

Den 12 oktober inkom ett överklagande av skyddsjaktsbeslutet från Svenska Rovdjursföreningen. Överklagandet innehöll begäran om inhibition. Förvaltningsrätten i Luleå beslutade den 13 oktober att inhibera jakten med möjlighet för Länsstyrelsen att yttra sig för att sedan slutligt avgöra överklagan eller annat beslutas.

Länsstyrelsen vill korrigera antalet angrepp som anges i beslutet. Av de nio angrepp som inträffat mellan den 21 juli och 22 augusti är åtta angrepp på får och ett är på nötdjur (skadad svans). Tillsammans med angreppet som besiktigades den 8 oktober uppgår antalet angrepp på får till nio stycken.

Yttrande

Nedan kommenterar Länsstyrelsen de oklarheter som Förvaltningsrätten framhöll i sitt beslut.

IDENTIFIERADE VARGINDIVIDER OCH DERAS GENETISKA VÄRDE

Länsstyrelsen i Jönköping har sedan angreppen startade den 21 juli identifierat två vargindivider, G200-19 och G9-20 i eller i närheten av det område som nu är aktuellt för skyddsjakt.

VARGTIKEN G200-19

G200-19 är en tik som kommer från reviret Tönsen 1 i Gävleborgs län. Tiken har identifierats via spillning den 25 juli och 1 oktober, samt via salivprov från ett angrepp som besiktigades den 8 oktober. Spillningen den 25 juli samlades in ett par km från platsen för angreppet som besiktigades den 23 juli. Eftersom den innehöll fårull kan det ge en indikation om vilken

den skadegörande individen var vid det angreppet. Tiken har också identifierats via salivprov från två angrepp i Skåne län den 7 och 14 september, samt tidigare i år vid ett angrepp i Örebro län den 10 maj och i Västra Götalands län den 25 juni.

Individen är klassad som F2, det vill säga andra generationens avkomma till en immigrerad varg. Individens genetiska värde har bedömts av Grimsö forskningsstation den 5 augusti på initiativ av Länsstyrelsen i Jönköpings län. Grimsö forskningsstation kunde då konstatera att det finns ca 25 stycken F2 efter en specifik immigrerad hane. Det gör att enskilda F2 från den immigranten *"inte behöver räknas som genetiskt viktiga vargar i populationen i dagsläget"*.

VARGHANEN G9-20

G9-20 är en hane som kommer från reviret Björnås 4 i Dalarnas län. Hanen har identifierats via salivprov vid besiktning den 22 augusti av ett angrepp väster om Skillingaryd i Jönköpings län. Individen har även identifierats tidigare i länet via spillning den 7 och 10 juli. Individen är även identifierad i Hallands län och Länsstyrelsen i Halland bedömer i ett yttrande till Förvaltningsrätten den 17 september 2020 (218-6676-20) att observationer av varg och fem vargangrepp kan härledas till samma vargindivid.

Individen är klassad som F2, det vill säga andra generationens avkomma till en immigrerad varg. Länsstyrelsen i Halland har i samråd med Grimsö forskningsstation bedömt att det genetiska värdet av denna individ inte är nämnvärt högt och att den motsvarar 3–6 individer. I praktiken innebär det att dess förmåga att lindra inavelsgraden i den skandinaviska vargstammen är låg.

RESULTAT FRÅN TIDIGARE SKYDDSJAKT

Länsstyrelsen fattade den 31 juli beslut om skyddsjakt på en varg efter att fyra angrepp inträffat under en veckas tid och inom ett begränsat område. Ett av angreppen inträffade i Västra Götaland och beslut fattades därför även av Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Skyddsjakten har därefter förlängts två gånger av Länsstyrelsen i Jönköpings län och avslutades den 31 augusti. För att rikta jakten mot en skadegörande individ har skyddsjakten bedrivits i direkt anslutning till angreppsplatser och i ett fall utifrån en observation som bedömts vara av en skadegörande individ. Ingen varg har dock kunnat avlivas under skyddsjaktperioden.

BESKRIVNING AV ANGREPP

Den 8 oktober anmäldes en skada till Länsstyrelsen som besiktigades under eftermiddagen och kvällen samma dag. Länsstyrelsen kunde konstatera att fem lamm dödats, sex skadats och två lamm saknades vid besiktningstillfället. Besiktningsspersonernas bedömning är att skadorna orsakats av en varg. Salivprover togs och analys av dessa visade den 14

oktober att individen G200-19 hade orsakat skadorna. Skadedatum är något osäkert men bör ha varit någon gång i början av vecka 41. Hagen är till viss del begränsad av vatten (Nissan) och det är mycket troligt att vargen tagit sig in till fåren via vattnet.

Efter den 22 augusti, då Jönköpings läns senaste angrepp ägde rum innan ovanstående angrepp, har flera angrepp inträffat i Hallands, Skåne och Kronobergs län. I Hallands län har fyra angrepp inträffat och Länsstyrelsen bedömer att alla orsakats av G9-20 (se tidigare omnämnt yttrande till Förvaltningsrätten den 17 september). Ytterligare ett angrepp har inträffat den 12 oktober, vilken individ som orsakat det angreppet är ännu inte känt.

Mellan den 5 och 15 september har fem angrepp inträffat i Skåne län och vid två av angreppen har G200-19 identifierats via salivprov. Länsstyrelsen skriver i sitt beslut om skydds jakt (218-34401-2020) att de bedömer att samtliga angrepp utförts av en och samma individ.

Den 1 och 19 september har två vargangrepp besiktigats av Länsstyrelsen i Kronobergs län. Länsstyrelsen i Kronoberg skriver i sitt beslut om skydds jakt (218-5214-2020) att angreppen i länet med stor sannolikhet har orsakats av samma individ som orsakat angreppen i Skåne län, dvs G200-19.

OMEDELBAR VERKSTÄLLIGHET

Motivet för Länsstyrelsen att med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) besluta om att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas är att snabbt kunna verkställa en skydds jakt. Verkställigheten behöver vara snabb för att minimera antalet angrepp och därmed skadorna för tamdjursägare samt för att maximera chanserna att avliva rätt djur. Ju längre tid det går efter ett angrepp desto svårare är det att bedöma om det är den sannolikt skadegörande individen som är i området.

ÖVRIGA KOMMENTARER

Svenska Rovdjursföreningen antyder i sitt överklagande att skydds jakt sker på en individ i ett vargpar bestående av de två identifierade vargarna, G200-19 och G9-20, och att det får stora konsekvenser för gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Länsstyrelsen i Jönköping har inte funnit några tecken på att de två vargarna skulle utgöra ett par. De två individerna har flera gånger identifierats genom spillning och saliv men aldrig vid samma plats och tidpunkt.

Svenska Rovdjursföreningen anser det anmärkningsvärt att beslut har tagits av Länsstyrelsen på eget initiativ. Enligt Länsstyrelsens tidigare erfarenheter och kommunikation med tamdjursägare, organisationer med flera är en snabb och effektiv skydds jakt på en individ som bevisligen är upprepat skadegörande viktig för att bidra till ett ökat förtroende till rovdjursförvaltningen inom lantbruket och därmed också en ökad acceptans för förekomst av stora rovdjur i Jönköpings län. Länsstyrelsen bedömer att

en ökad acceptans är nödvändig för att kunna bedriva en fungerande rovdjursförvaltning. En ökad acceptans och ändamålsenlig rovdjursförvaltning bidrar också till ökade chanser att upprätthålla och utveckla odlingslandskapet, vilket både bidrar till att skydda de arter som lever där samt till en levande landsbygd.

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Henrick Blank med vilthandläggare Linda Andersson som föredragande.

Kopia till:

Helena Jonsson
Per Hallerstig
Ben Heimdal
Siren (nyhetsbyrå)